

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Lina Levin

DOM
 2013-06-14
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 929-13
 Enhet 2

SÖKANDE

Rios Bygg och Anläggningsmätning AB, 556606-8663
 Industrivägen 12
 171 48 Solna

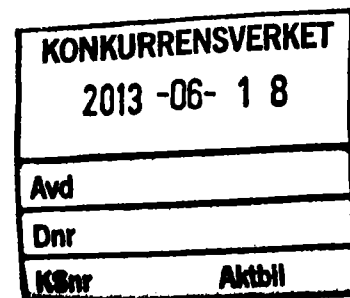
Ombud: Advokat Hampus Ek och Carl Fläring
 Foyen Advokatfirma i Sverige KB
 Box 7229
 103 89 Stockholm

MOTPART

Lantmäteriet
 801 82 Gävle

SAKEN

Ansökan om överprövning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 85395

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag -- fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Lantmäteriet genomför genom öppet förfarande en upphandling av ”Markeringsrör och mätningstillbehör”, diarienummer 104-2012/4260. Tilldelningsbeslut meddelades den 27 februari 2013, varvid AB Geoskandia (Geoskandia) antogs som leverantör för samtliga delområden.

Rios Bygg och Anläggningsmätning AB (Rios) ansöker om överprövning och yrkar, såsom bolaget slutligen bestämt sin talan, i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Lantmäteriet genomför en ny anbudsutvärdering utan beaktande av Geoskandias anbud, varvid Rios anbud antas för samtliga delområden. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Rios i huvudsak följande. Geoskandias anbud uppfyller inte samtliga obligatoriska krav och skulle därmed rätteligen ha förkastats. Förfrågningsunderlaget brister i transparens och förutsebarhet. Bolaget har till följd av bristerna i upphandlingsförfarandet lidit skada.

Lantmäteriet bestrider bifall till ansökan.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

2. Steg 1 - Kvalificering

2.1.11. Prisuppgifter

Anbudsgivare ska fylla i gulmarkerade rutor i excelfilen ”Bilaga 1 – Sortiment” och bifoga anbudet. Följande rutor skall anges för respektive produkt

1. Artikelnummer
2. Förpackningsstorlek (antal per förpackning)
3. Nettopris per styck (SEK exklusive moms)
4. Nettopris per förpackning (SEK exklusive moms)

3. Steg 2 – Prövning

3.2 Förutsättningar för beställningar

3.2.1. Antal beställningar

Beställningar görs från de olika kontoren i landet. Ett fåtal kontor beställer gemensamt för ett helt län, exempelvis Jämtlands län och Västra Götalands län. Dock sker leverans till respektive lokalkontor.

De större kontoren samt de som beställer gemensamt gör ca 3-5 beställningar/år.

De mindre kontoren beställer 1-2 gånger/år.
Förteckning över Lantmäteriets kontor finns på bilaga 2.

4. Steg 3 - Utvärdering

4.1 Tilldelning av kontrakt

Lantmäteriet avser att anta det anbud som innehåller det lägsta priset enligt angivna beräkningsgrunder.

1. Varje delområde utvärderas separat.
2. Anbudsgivare ska ha prissatt samtliga produkter inom det delområde som anbudet avser för att kunna utvärderas.
3. Totalkostnaden för de i prismatrisen förfyllda antalet för respektive produkt summeras.
4. Anbudsgivare med lägst summa för samtliga delområden antas.

4.2 Prisuppgifter

4.2.1. Prisuppgifter

Anbudsgivare skall fylla i gulmarkerade rutor i excelfilen "Bilaga 1 – Sortiment" och bifoga anbudet. Följande uppgifter skall anges för respektive produkt

1. Artikelnummer
2. Förpackningsstorlek (antal per förpackning)
3. Nettopris per styck (SEK exklusive moms)
4. Nettopris per förpackning (SEK exklusive moms)

Priserna skall vara fritt levererat angiven leveransadress vid beställning av minst 300 rör. Vid mindre beställningar debiteras mottagaren den faktiska fraktkostnaden.

Vidare anges i prismatriserna att anbudsgivaren ska fylla i uppgifter om "Anbudsgivarens artikelnummer", "Förpackningsstorlek [st/fp]", "Nettopris per styck" och "Nettopris per förp".

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

För att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen görs om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, måste Rios visa att Lantmäteriet brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § lagen [2007:1091] om offentlig upphandling, LOU). De grundläggande principerna i LOU innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt

iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

När en anbudsgivare som i förevarande fall gör gällande flera skäl för ingripande enligt LOU bör förvaltningsrätten i första hand pröva de grunder som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Förvaltningsrätten prövar därför först om förfrågningsunderlaget brister i transparens och förutsebarhet.

Rios har till stöd för sin talan i denna del anfört bl.a. följande. Lantmäteriet har vid utvärderingen av Rios anbud beräknat pris utifrån lämnade styckpriser istället för det billigare förpackningspriset. Lantmäteriets beräkning är felaktig. Rios har i själva verket offererat ett lägre pris än Geoskandia avseende delområde B för det fall priset räknas fram genom att dividera nettopriset per förpackning med antal styck i förpackning multiplicerat med förfyllt antal. Den av Lantmäteriet använda utvärderingsmetoden framgick inte av förfrågningsunderlaget varför Rios saknade möjlighet att anpassa sig efter den. Detta strider mot transparensprincipen. Den oklarhet kring prissättning som det bristande förfrågningsunderlaget har resulterat i är av sådan karaktär att upphandlingen i sin helhet ska göras om.

Lantmäteriet menar att det utifrån p. 3.2.1 i förfrågningsunderlaget och bilaga 4 med förteckning över Lantmäteriets 66 kontor får förstås att det inte är genomförbart för Lantmäteriet att beställa produkterna i hela förpackningar. Beställningar sker endast i det antal som är erforderligt för respektive kontor. Det framgår inte av Rios anbud eller ansökan om överprövning att Lantmäteriet skulle erhålla det lägre styckpriset oavsett om hel förpackning eller inte beställs. I och med att Rios angett differentierade priser beroende på beställningsmängd, får förstås att i de fall en beställning omfattar hela förpackningar erhålls det lägre styckpriset som är beräknat utifrån "Nettopris per förp" och för det fall en beställning omfattar mindre än hel förpackning erhålls offererat "Nettopris per st". I det fall en ny pris-

jämförelse likväl görs utifrån de av Rios begärda förutsättningar kan rätteligen endast det lägre förpackningspriset beaktas i de fall det förifyllda antalet är lika med eller överstiger det av Rios angivna antalet i förpackningen. En sådan beräkning visar att Rios alltjämt är dyrare än Geoskandia avseende delområdena A, B och C. Lantmäteriet har såväl vid den ursprungliga utvärderingen som vid den nya, fiktiva utvärderingen, använt sig av den utvärderingsmetod som beskrivs fullständigt i förfrågningsunderlaget under p. 4 steg 3.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmåter betydelse vid upphandlingen. Detta följer också av unionsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör dock att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och unionsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50).

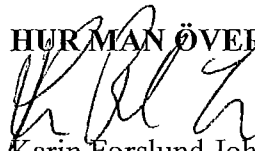
Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

I förfrågningsunderlaget har Lantmäteriet visserligen angett att anbuderna kommer att utvärderas utifrån utvärderingsmetoden "lägsta pris" och att totalsumman för respektive delområde kommer att beräknas genom att de i prismatrisen förifyllda antalet för respektive produkt summeras. Av prismatrisen och förfrågningsunderlaget framgår emellertid att det är ett obligatoriskt krav att anbudsgivaren dels ska lämna "Nettopris per styck", dels "Nettopris per förp", men Lantmäteriet har inte närmare angett hur totalsumman kommer att beräknas för det fall en anbudsgivare offererat ett styckpris vid köp av hel förpackning som understiger offererat "Nettopris per styck". Vid angivna förhållanden anser förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget har lämnat ett inte obetydligt utrymme för godtycklighet

vid utvärderingen av anbudspriserna. Det torde inte heller ha förelegat några svårigheter att i förfrågningsunderlaget tydliggöra hur totalsumman kommer att beräknas i en sådan situation. Mot denna bakgrund och med hänsyn till hur den faktiska totalsummeringen har fallit ut, särskilt avseende delområde B där Rios lämnat det lägsta priset vid en beräkning utifrån offererat förpackningspris, bedömer förvaltningsrätten att det inte varit möjligt för leverantörerna att på grundval av förfrågningsunderlaget förutse hur Lantmäteriet skulle beräkna anbudens totalsumma. Leverantörerna har därmed saknat möjlighet att utifrån förfrågningsunderlaget utforma ett konkurrenskraftigt anbud. Upphandlingsförfarandet brister därför i öppenhet och förutsebarhet. Bristerna får anses ha inneburit en risk för skada för Rios. Redan på grund av nu anförda skäl anser förvaltningsrätten att det föreligger grund för ingripande enligt LOU. Eftersom bristerna i upphandlingsförfarandet är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet bör upphandlingen göras om (jfr RÅ 2005 ref. 47).

Vid denna bedömning finner förvaltningsrätten inte skäl att pröva de övriga invändningar som Rios framställt i sin ansökan om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson

rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU